

Za panem profesorem JUDr. Dušanem Hendrychem, CSc.

Se smutkem a s velkou pokorou píši rozloučení za redakci časopisu Správní právo i za členy jeho redakční rady s panem profesorem Dušanem Hendrychem. Pročítám si znovu krásné a vřelé blahopřání jeho přátel k devadesátým narozeninám, plné optimismu a obdivu k jeho vitalitě, brysknímu uvažování, eleganci a zejména k jeho morálním zásadám a přístupu k právu. To vše tu náhle chybí a bude chybět ...

Pan profesor Hendrych byl členem redakční rady časopisu Správní právo od roku 1994 až do 25. 1. 2021. Vlivem svých zkušeností, znalostí i neopakovatelným darem podat věci jasně a srozumitelně, pomohl mnohým autorům dát příspěvkům do našeho časopisu jejich konečnou podobu. Avšak nejen pro autory, ale troufám si tvrdit, že i pro mnohé z jeho kolegů z redakční rady, bylo čerpání „ze studnice jeho moudrosti“ darem. Jistě mnozí z nich při čtení těchto slov přikývnu a okamžitě si vzpomenu na situaci, kdy tomu tak bylo.

Mám nyní tu čest jen krátce připomenout profesně naplněný život po všech stránkách ceněného člověka a uvést několik vzpomínek jeho nejbližších kolegů z Právnické fakulty Univerzity Karlovy i redakční rady časopisu Správní právo.

Pan profesor Dušan Hendrych se narodil 26. prosince 1927 v Mostě.

Na počátku své profesní kariéry se věnoval hospodářskému právu. Teprve po roce 1968 začal působit na Ústavu státní správy a věnovat se veřejné správě. Od roku 1990 působil na Právnické fakultě Univerzity Karlovy jako vedoucí Katedry správního práva a správní vědy a v letech 1994–2000 pak jako děkan Právnické fakulty. Dále byl členem rady doktorského studijního programu veřejná a sociální politika na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, vědecké rady Technické univerzity v Liberci a akademické rady institutu CEVRO.

Zaměřoval se zejména na obecné otázky správního práva, správní vědu a organizaci veřejné správy. Je autorem publikací z oboru správního a ústavního práva: Ústava České republiky – komentář, Správní vědy: teorie veřejné správy, Správní právo. Obecná část a Právnický slovník. Byl členem redakční rady nejen časopisu Správní právo, ale i časopisu Právní rozhledy.

Pan profesor Dušan Hendrych byl držitelem ocenění Právník roku 2011 v kategorii Správní právo.

Čest Vaší památce, pane profesore.

Petra Gronwaldtová Wagnerová

Osobní vzpomínka na profesora Dušana Hendrycha

Pana profesora Dušana Hendrycha jsem poznal v roce 1983, když jsem přešel z praxe (Úřad pro vynálezy a objevy) do výzkumného pracoviště na Ústav státní správy. Profesor Hendrych byl – vedle doktora A. Šrámka – jedním z mých vedoucích (první jako vedoucí sekce, druhý jako vedoucí oddělení).

Na období zde strávené velice rád vzpomínám, neboť přestože ústav spadl pod federální vládu, panovala zde poměrně uvolněná názorová atmosféra (alespoň v naší sekci), snad v souladu se rčením „pod svícem je tma“. Profesor Hendrych mi jako relativně mladému „vědci“ nejen přiblížil některé základní otázky a problémy z oblasti státní správy a správního práva, ale nezřídka nenásilně korigoval mé tehdejší odborné literární pokusy (mj. „použití cizích slov práci nedělá vědeckou“), posílal mě na odborné konference a studijní pobyty do (socialistického) zahraničí.

Po událostech konce roku 1989 pan profesor přešel na Právnickou fakultu, kde působil jako vedoucí katedry správního práva a správní vědy, a později i jako děkan. Zde se naše cesty nakrátko rozešly, neboť jsem se nechal zlákat do praxe, abych se zúčastnil turbulentního dění jako zaměstnanec Federálního shromáždění. Nicméně již v roce 1991 jsem začal nejprve na částečný a posléze (od září 1992) na plný úvazek učit právě na jeho katedře.

Již krátce po začátku mého plnohodnotného působení na fakultě mě pan profesor doporučil na několikaměsíční studijní pobyt na University of Birmingham Law School, kde probíhal kurs o ochraně lidských práv. Po mém návratu jsme diskutovali o tom, na co bych mohl zaměřit speciální pozornost, a pana profesora napadlo, že bych se mohl věnovat instituci ombudsmana. A tak se i stalo, aby posléze dané téma tvořilo předmět mé habilitační práce. Profesor Hendrych mě později nenápadně přiměl, abych inicioval zahájení profesorského řízení. Samozřejmě jsme v rámci katedry – pod vedením pana profesora - vedli mnohé zajímavé diskuse k různým otázkám z oboru. Vážím si také projevené důvěry, když mě pan profesor, tuším v roce 2005, požádal, abych převzal další vydání komentáře k Ústavě.

V posledních letech, když pan profesor odešel z fakulty, jsme se vídali, bohužel, jen zřídka. Setkávali jsme se na vánočních besídkách pořádaných fakultou a občas i na redakční radě Správního práva. Zvláště vzpomínám na konferenci k 50. výročí časopisu Správní právo.

Profesor Dušan Hendrych byl vynikajícím odborníkem především na veřejnou správu, správní právo a také správní vědu, ale věnoval se i právu ústavnímu. Nechyběl mu ovšem „člověčí“ pohled i nadhled, ani smysl pro humor. Při vzpomínce na něj se mi vybavuje jakási příjemná, uklidňující starosvětská noblesa v jeho chování. Nejen lidé z oboru jeho skon vnímají jako citelnou ztrátu, byť se dožil požehnaného věku 93 let.

Vladimír Sládeček

Vzpomínka na pana profesora Dušana Hendrycha

Na konci ledna 2021 zemřel ve věku 93 let pan prof. JUDr. Dušan Hendrych, CSc., bývalý děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy, dlouholetý vedoucí katedry správního práva a správní vědy, emeritní profesor Univerzity Karlovy.

Na Právnickou fakultu UK přišel v roce 1990 z tehdejšího Ústavu státní správy, kde působil jako vědecký pracovník. V roce 1991 se stal vedoucím katedry správního práva a správní vědy a katedru vedl dlouhých dvacet let. Velice významné bylo působení pana profesora Hendrycha v akademických funkcích. Od roku 1991 byl proděkanem fakulty, od roku 1994 zastával po dvě funkční období funkci děkana. V této funkci se podílel na obsahové a organizační reformě právnického studia, prosadil též výstavbu nové moderní právnické knihovny v budově fakulty.

Připomenout je třeba, že profesor Hendrych zastupoval v různém postavení Právnickou fakultu na veřejnosti. Byl členem Akreditační komise vlády České republiky a později místopředsdou její pracovní skupiny pro právo. Působil v mnoha vědeckých radách, například byl členem vědecké rady Univerzity Karlovy a Fakulty sociálních věd UK, Univerzity Palackého v Olomouci, Technické univerzity v Liberci, Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, Policejní akademie ČR. Byl také členem grémia Jednoty českých právníků a členem rady Národní galerie ČR.

Krátce po svém nástupu na katedru správního práva byl iniciátorem přípravy nově pojatých skript ze správního práva. Poté se stal vedoucím autorského kolektivu učebnice obecné části správního práva, která vyšla již v devíti vydáních. Profesor Hendrych je považován za jednoho z nejvýznamnějších představitelů oboru správního práva a správní vědy. Jeho odborná a publikační činnost byla velmi rozsáhlá a všestranná, monografické a časopisecké práce jsou věnovány zejména teorii, činnosti a organizaci veřejné správy. Byl autorem nebo spoluautorem významných publikací, za všechny jmenujme Právnický slovník, skripta Správní věda: teorie veřejné správy nebo komentář k Ústavě.

Pan profesor Hendrych se stal uznávanou a respektovanou osobností také v zahraničí. Přednášel na zahraničních univerzitách v Polsku, Německu, Rakousku, Švýcarsku a v Jihoafrické republice. Účastnil se mnoha zahraničních konferencí o veřejné správě. Rozvíjel vztahy Právnické fakulty se zahraničními univerzitami a podporoval významně učitelskou i studentskou zahraniční mobilitu.

Velmi cenná byla též jeho pedagogická činnost. Na pana profesora Hendrycha bude vzpomínat s úctou mnoho generací studentů, které učil, zkoušel, pomáhal vést kvalifikační práce, vedl je k přemýšlení a formulování vlastních názorů, v mnohých z nich vzbudil vážný zájem o obor správního práva.

Jeho zásluhy Univerzita Karlovy ocenila v roce 1997 udělením zlaté medaile UK a v roce 1998 pamětní Jubilejní medaile Univerzity Karlovy u příležitosti 650. výročí jejího založení.

Jeho kolegové a přátelé na fakultě i mimo ni budou mít profesora Hendrycha vždy v paměti nejen jako vynikajícího odborníka, ale též jako vysoce vzdělanou osobnost s noblesním vystupováním, výborným úsudkem i nezaměnitelným smyslem pro humor. Členové katedry správního práva a správní vědy pak ztrácejí v panu profesorovi svého dlouholetého vedoucího, kolegu a dobrého přítele. Budeme vzpomínat, jak s námi prožíval a sdílel svoji lásku k umění a literatuře, ke sportu a horám, k pěkným autům a svižné jízdě, k dobrému vínu a k mnoha dalším věcem...

*za katedru správního práva a správní vědy
Právnické fakulty Univerzity Karlovy*

Helena Prášková